

Checklista för rådgivning om tvärvillkor

Kund:

Rådgivarens benämning på kunden, det kan vara t.ex. gårdens, jordbruksföretagets eller jordbrukarens namn.

1. Rådgivningens omfattning m.m.

	Rådgivarens och rådgivningsföretagets namn	Datum för gårdsbesök

2. Mottagare av rådgivningen

Namn	Personnummer	Lst kundnr

Namn och personnummer avser den eller de fysiska personer som tagit del av rådgivningen i samband med rådgivarens besök på gården/jordbruksföretaget. Det kan vara den huvudansvariga för jordbruksföretaget, men även anställd personal och/eller vuxna familjemedlemmar som har aktiva roller i jordbruksverksamheten.

Lst kundnr = Länsstyrelsens kundnummer på SAM-ansökan. Det består av länsbokstav och löpnummer för den eller de stödansökningar som respektive person ansvarar för eller kan anses höra ihop med. Om en person hör ihop med flera stödansökningar kan fler kundnummer skrivas vid sidan av tabellen.

3. Förklaring till förkortningar i checklistans kolumner

Förkortning	Förklaring
Nr	Frågans nummer i denna checklista. Siffrorna utgör inte referens till något annat dokument.
J	Ja, rådgivaren bedömer utifrån gjorda iakttagelser och jordbrukarens uppgifter att tvärvillkoret är uppfyllt vid rådgivningstillfället.
N	Nej, tvärvillkoret uppfylls inte (bör kompletteras med kommentar/åtgärdsförslag).
E	Ej aktuellt, frågan är inte relevant med hänsyn till gårdens/jordbruksföretagets produktionsinriktning.

Nr	1. Skydd av natur (i jordbruksverksamhet eller på jordbruksmark)	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Direktiven:2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar och direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter FD, AHD				
1.1	Finns Natura 2000-områden eller skyddade områden (t ex naturreservat eller fågelskyddsområde) med syftet att skydda fåglar inom eller intill jordbrukarens marker? Om NEJ, gå till nästa avsnitt.				
1.2	Finns tillstånd för åtgärder (t.ex. huggning, dikning, grävning, schaktning) som kan påverka Natura 2000-området utpekade enligt fågeldirektivet på ett betydande sätt?				
1.3	Förebygger du betydande störningar och försämringar för fåglar, andra skyddade arter och deras livsmiljöer genom att följa hänsynsreglerna? Har du t ex kunskap om bevarandeplanens innehåll?				
1.4	Genomför du din jordbruksverksamhet på ett sådant sätt att du inte bryter mot föreskrifter i skyddade områden som avser att genomföra skydd i Natura 2000-områden eller i andra skyddade områden för skydd av fåglar?				
1.5	Söker du dispens hos länsstyrelsen om du ska klippa/beskära solitärträd mellan 1 april-15 aug?				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Nr	2. Gödselhantering och höst- eller vinterbevuxen mark – inom känsligt område (Nitratdirektivet)	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Förordning (SFS 1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket Jordbruksverket föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.				
	Rådets direktiv 91/676/EEG om skydd av vatten från nitrater i jordbruket				
2.1	Finns tillräcklig spridningsareal för organiska gödselmedel? SJVFS 2004:62 §§ 8, 10, 17-19				
2.2	Dokumenterar du gödselmängd som levereras, vilka djurslag som gödseln kommer ifrån (alt hur mkt totalfosfor), datum för leverans, vem gödseln förs bort till när stallgödsel förs bort från företaget, och sparas dokumentationen minst 6 år? SJVFS 2004:62 § 14				

Nr	2. Gödselhantering och höst- eller vinterbevuxen mark – inom känsligt område (Nitratdirektivet) Förordning (SFS 1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket Jordbruksverket föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
2.3	Dokumenterar du gödselslag, mängd som tas emot, mängd totalfosfor gödseln motsvarar, från vem gödseln kommer när du tar emot stallgödsel eller andra organiska gödselmedel från någon annan, och sparas dokumentationen minst 6 år? SJVFS 2004:62 § 13				
2.4	Finns tillräckligt stort och säkert utformat lagringsutrymme för stallgödsel? SFS 1998:915 § 7				
2.5	Är lagringsvolymen beräknad med hänsyn till strömängd, vattentillskott m.m. och finns dokumentation sparad om hur lagringsvolymen är beräknad? SJVFS 2004:62 §§ 4a – 4b				
2.6	Sprids gödsel endast när och där det är tillåtet? SJVFS 2004:62 §§ 26, 26a, 28a-28b				
2.7	Följs reglerna om nedbrukning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel? SJVFS 2004:62 §§ 23b, 26c, 28d				
2.8	Tillförs via stallgödsel maximalt 170 kg totalkväve per hektar spridningsareal och år? SJVFS 2004:62 § 19a				
2.9	Tillförs högst 60 kg lättillgängligt kväve till höstoljeväxter på hösten? SJVFS 2004:62 § 19b				
2.10	Tillförs högst 40 kg lättillgängligt kväve till övriga höstsådda grödor på hösten? SJVFS 2004:62 § 19b				
2.11	Beräknas grödornas behov av gödselkväve med hänsyn taget till förväntad skördenivå, stallgödselns långtidseffekt, förfruktseffekt, eventuell mulljord samt tillförsel av stallgödsel och andra organiska gödselmedel till årets gröda, och dokumenteras detta genom en växtodlingsplan eller liknande? SJVFS 2004:62 § 20				
2.12	Avstås från att gödsla mark som gränsar till vattendrag eller sjö och där markens lutning mot vattnet överskrider 10 %? SJVFS 2004:62 § 24b				
2.13- 2.14	Avstås från att sprida gödsel under perioden 1 november – 28 februari?				
2.15	Skåne, Halland och Blekinge: Under perioden 1 augusti – 31 oktober, sprids stallgödsel och andra organiska gödselmedel enbart i växande gröda (ej fånggröda) eller före höstsådd av höstoljeväxter? Under perioden 1 oktober-31 oktober får dock fastgödsel från andra djurslag än fjäderfän även spridas på obevuxen mark. Nedbrukning ska ske inom 4 timmar. SJVFS 2004:62 §§ 26, 26a				

Nr	2. Gödselhantering och höst- eller vinterbevuxen mark – inom känsligt område (Nitratdirektivet) Förordning (SFS 1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket Jordbruksverket föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
2.16	Skåne, Halland och Blekinge: Under perioden 1 augusti – 31 oktober, sprids stallgödsel och andra organiska gödselmedel inför höstsådd av spannmål endast på lerjordar (> 15 % ler)? SJVFS 2004:62 §§ 26, 26a				
2.17	Övriga känsliga områden (förutom Skåne, Halland och Blekinge): Under perioden 1 augusti – 31 oktober, sprids stallgödsel och andra organiska gödselmedel enbart i växande gröda (ej fånggröda) eller inför höstsådd. Under perioden 1 oktober-31 oktober får dock fastgödsel från andra djurslag än fjäderfän även spridas på obevuxen mark. Nedbrukning ska ske inom 12 timmar. SJVFS 2004:62 §§ 28a-28b				
2.18	Fördelas stallgödsel och andra organiska gödselmedel över hela spridningsarealen under en femårsperiod? SJVFS 2004:62 §§ 8, 17				
2.19	Sprids mineralgödsel, stallgödsel och andra organiska gödselmedel så att det hamnar på åkermark (inte i vatten eller så att natur- eller kulturvärden skadas på ängs- eller betesmark)? SJVFS 1999:119 §§ 10-11				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Observera att det endast är inom de nitratkänsliga områdena som det finns tvärvillkor för gödselspridning och hantering. Vissa av de lagkrav som beskrivs här är även lagkrav utanför nitratkänsliga områden, men de är inte tvärvillkor annat än inom de nitratkänsliga områdena. För en mer fullständig bild över lagkraven hänvisar vi till Jordbruksverkets hemsida eller till Miljöhusensynen.

3 Normer. (TIDIGARE SKÖTSELKRAV)

Nr	3. Normer	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	(SJVFS 2014:41) om direktstöd				
3.1	Hålls en gödslingsfri zon på minst 2 meter från kant som gränsar till vattendrag eller sjö? 11§ SJVFS 2014:41				
3.2	Om du bevattnar jordbruksgrödor: Har du tillstånd från miljö- eller vattendomstol eller har du gjort anmälan till länsstyrelsen? Eller är det uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom att du tar bevattningvatten? 10§ (SJVFS 2014:41), Miljöbalken 11kap 9-12 §, 19-23 §§ förordning (1998:1388)				
3.3	Följs reglerna för anmälnings- eller tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet? Begränsas utsläpp av farliga ämnen i grundvattnet? 12 § (SJVFS 2014:41)				
3.4	Är viss del av åkermarken i Götaland höst- eller vinterbevuxen? Gäller för dig som har mer än 5 ha åkermark i Götaland 13§ (SJVFS 2014:41)				
3.5	Är starkt sluttande åkermark (mer än 20 procents lutning) i känsligt område, i anslutning till vattendrag bevuxen under perioden 15 september – 15 februari? 14 § (SJVFS 2014:41), 5 § förordning(1998:915), 2 § (SJVFS 2004:62)				
3.6	Följs förbudet mot att, förutom om det görs av växtskyddskäl på dispens av länsstyrelsen bränna stubbåker? 15 § (SJVFS 2014:41)				
3.7	I före detta stödområde 9, d.v.s. i huvudsak slättbygder i Götaland och Svealand: Undviker du att skada, ta bort eller flytta öppna diken, stenmurar, småvatten och solitärträd? Undviker du dessutom att beskära eller klippa solitärträd under vilda fåglars häckningsperiod? 16 § (SJVFS 2014:41)				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Nr	4. Växtskyddsmedel	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Grunddirektiv/förordning EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG.				
4.1	Används endast växtskyddsmedel som är godkända i Sverige? 2 kap. 1-2 § Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel.				

Nr	4. Växtskyddsmedel	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
4.2	Används växtskyddsmedel i enlighet med de villkor som framgår av preparatets märkning? Artikel 55				

Nr	5. Livsmedels- och fodersäkerhet (främst växtproduktion)	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	EG 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, 852/2004 om livsmedelssäkerhet och 183/2005 om fodersäkerhet				
5.1	Förvaras och hanteras farliga ämnen, t.ex. kemikalier, gödningsmedel, växtskyddsmedel, råttgift och andra farliga ämnen så att förorening av livsmedel och foder förhindras? 183/2005 art 5.1 + bil I del A I.4.e) (foder) 852/2004, bil I del A II. 5f (livsmedel växtodling)				
5.2	Förvaras och hanteras avfall från produktionen, t.ex. förpackningsmaterial, produktrester, kasserat foder, lysrör m.m. så att förorening av livsmedel och foder förhindras? 852/2004, bil I del A II 5f (livsmedel växtodling)				
5.3	Dokumenterar du, följer upp och vidtar nödvändiga åtgärder med anledning av resultat från eventuell provtagning på växter och växtprodukter? 183/2005 Art 5.1 + bil I del A I.4g) (foder)				
5.4	Finns dokumentation över användning av växtskyddsmedel, biocider, (inkl råttgift etc) och eventuella andra bekämpningsmedel? (Vad, var, när, gröda/skadedjur, vem som utförde bekämpningen). 183/2005 Art 5.1 + bil I del A II.2a) (foder) 852/2004, bil I del A III 9a (livsmedel växtodling)				
5.5	Använder du bekämpningsmedel och biocider på ett korrekt sätt och i enlighet med lagstiftningen? 852/2004, bil I del A II 5h (livsmedel växtodling)				
5.6	Dokumenterat du resultaten från alla relevanta analyser som utförts på prover från växter eller andra prover av betydelse för människans hälsa? 852/2004, bil I del A II. 9c (livsmedel växtodling)				

Nr	5. Livsmedels- och fodersäkerhet (främst växtproduktion)	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
5.7	Spårbarhet: Finns dokumentation (t.ex. fakturor/leveranssedlar) där det framgår typ av livsmedel/foder, mängd och leveransdatum vid in- eller utförsel av livsmedel/foder till/från företaget (gäller inte vid överlåtelse av livsmedel direkt till konsument)? 183/2005 Art 5.1 + bil I del A II.2e) (foder) 178/2002, Art 18 (livsmedel) (foder)				
5.8	Dokumenterar du uppgifter om användningen av genetiskt modifierat utsäde? 183/2005 Art 5.1 + bil I del A II.2b)				
5.9	Åtgärdar du problem som har hittas i den offentliga kontrollen och som du har fått information om? 852/2004, bil I del A II. 6 (livsmedel)				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Djur

Nr	6. Livsmedels- och fodersäkerhet	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Grundförordning: Förordningarna (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftningen, 852/2004 om livsmedelssäkerhet, 853/2004 särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung				
6.1	Förvaras och hanteras farliga ämnen, t.ex., kemikalier, gödningsmedel, växtskyddsmedel, råttgift och andra farliga ämnen så att förorening av livsmedel och foder förhindras? 852/2004, bil I del A II. 4g (livsmedel) 183/2005 art 5.5 +bil IIIp.1(foder)				
6.2	Förvaras och hanteras avfall från produktionen, t.ex. förpackningsmaterial, produktrester, kasserat foder, lysror m.m. så att förorening av livsmedel och foder förhindras? 852/2004, bil I del A II. 4g (livsmedel)				
6.3	Spårbarhet: Finns dokumentation (t.ex. fakturor/leveranssedlar) där det framgår typ av djur/livsmedel/foder, mängd och leveransdatum vid in- eller utförsel av livsmedel/foder till/från företaget (omfattar inte överlåtelse av livsmedel direkt till konsument)? 178/2002, Art 18 (livsmedel) Art 19 foder				
6.4	Åtgärdar du problem som har hittas i den offentliga kontrollen och som du har fått information om? 852/2004, bil I del A II. 6 (livsmedel)				

Nr	6. Livsmedels- och fodersäkerhet	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
6.5	<p>Dokumenterar du resultaten från alla analyser som utförts på prover från djur eller andra prover som kan vara relevanta för livsmedelssäkerheten eller vara av betydelse för människors hälsa, t ex salmonella kontroll, temperaturkontroll och bakterier i mjölk, campylobakter hos fjäderfä?</p> <p>852/2004, bil I del A III.8d (livsmedel)</p>				
6.6	<p>Dokumenterar du relevanta rapporter om kontroller av djur eller produkter av animaliskt ursprung, t ex mjölk, kött eller ägg?</p> <p>852/2004, bil I del A III. 8e (livsmedel)</p>				
6.7	<p>Använder du foder endast från registrerade foderanläggningar (gäller även eget foder)?</p> <p>183/2005 Art 5.6</p>				
6.8	<p>Spårbarhet: Kan du visa dokumentation på varifrån foder kommer?</p> <p>852/2004, bil I del A III. 8a (foder)</p>				
6.9	<p>Används fodertillsatser och läkemedel enligt anvisningarna och i enlighet med bestämmelserna i lagstiftningen?</p> <p>852/2004 Bil I del A II 4j (livsmedel och foder)</p>				
6.10	<p>Finns dokumentation över behandlingar med läkemedelspreparat och annan behandling, som bl.a. omfattar behandlingsdatum, karenstid samt datum och namn vid uppföljande behandling?</p> <p>6 § Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2013:41)</p> <p>852/2004 Bil I del A III 8b (livsmedel)</p>				
6.11	<p>Används endast godkända läkemedelspreparat?</p> <p>852/2004 Bil I del A II 4j (livsmedel)</p>				
6.12	<p>Följer du karenstiden vid behandling med läkemedelspreparat?</p> <p>852/2004 Bil I del A II 4j (livsmedel)</p> <p>Särskilt om mjölkproducerande djur: Är djuren märkta/kan identifieras under karenstiden, hanteras mjölken separat och säkerställs att mjölken inte levereras eller används för livsmedelsändamål?</p> <p>853/2004, bil III, avsnitt IX, kapitel I, punkt 1e (livsmedel)</p> <p>853/2004, bil III, avsnitt IX, kapitel II B, punkt 1d (livsmedel)</p>				
6.13	<p>Förvaras foder som innehåller läkemedel i separat behållare? 183/2005 Art 5.5 +bil3 punkt 1</p>				
6.14	<p>Vidtar du försiktighetsåtgärder för att förhindra smittspridning som kan påverka livsmedelssäkerheten t.ex. när du tar in nya djur i besättningen?</p> <p>852/2004, Bil I del A II 4h (smittskydd)</p>				

Nr	6. Livsmedels- och fodersäkerhet	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
6.15	<p>Hanteras sjuka eller döda djur så att smittspridning till livsmedel och foder förhindras (jämför med smittskydd och avfall)?</p> <p>852/2004, Bil I del A II 4h (smittskydd)</p> <p>852/2004, bil I del A II. 4g (avfall livsmedel)</p>				
6.16	<p>Sker anmälan till veterinär vid misstanke om att djur har sjukdom (t ex salmonella) som kan överföras till människor via livsmedel?</p> <p>852/2004, Bil. I del A II 4h (smittskydd)</p>				
	Mjölproduktion				
6.17	<p>Har du rutiner/system för att upptäcka sjuka mjölkande kor/får/getter etc, samt att undvika att mjölk från dessa levereras?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel I, punkt 1 a och b (livsmedel)</p>				
6.18	<p>Har du rutiner/system för att upptäcka mjölkande kor/får/getter etc, med sår på juvret som kan påverka mjölken samt att undvika att sådan mjölk levereras?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel I, punkt 1 c (livsmedel)</p>				
6.19	<p>Har du rutiner/system som säkerställer att de mjölkproducerande djuren inte fått otillåtna ämnen eller genomgått en illegal behandling (enlig direktiv 96/23)?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel I, punkt 1 d (livsmedel)</p>				
6.20	<p>Är utrustning och lokaler utformade och placerade så att risken för kontaminering av mjölken begränsas?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II A, punkt 1 och 2 (livsmedel)</p>				
6.21	<p>Har du rutiner för och vidtar lämpliga åtgärder för att minimera risken för skadedjur i mjölkrummet?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II A, punkt 2 (livsmedel)</p>				
6.22	<p>Har du rutiner för service (inkl. serviceraport) och förebyggande underhåll av mjölkkningsutrustning, mjölktrum och mjölk tank?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II A, punkt 3 (livsmedel)</p>				
6.23	<p>Är ytor och material som kommer i kontakt med mjölken av släta, tvättbara och giftfria material?</p> <p>853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II A, punkt 3 (livsmedel)</p>				

Nr	6. Livsmedels- och fodersäkerhet	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
6.24	Finns ändamålsenliga rengöringsrutiner för mjölkkrum och mjölkberörande utrustning, t.ex. mjölkkningsutrustning och mjölktank? 853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II A, punkt 4 (livsmedel)				
6.25	Har du rutiner så att mjölkningen sker på ett hygieniskt sätt? Spenar, juver och intilliggande delar ska vara rena innan mjölkningen påbörjas. 853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II B, punkt 1a (livsmedel)				
6.26	Har du rutiner för att säkerställa att kylningen av mjölken fungerar så att mjölken uppfyller temperaturkraven i lagstiftningen? 853/2004, bil. III, avsnitt IX, kapitel II B, punkt 2 och punkt 4 (livsmedel)				
	Äggproduktion				
6.27	Förvaras äggen rent, torrt, fritt från främmande lukter samt skyddas effektivt mot stötar och direkt solljus? 853/2004, bil. III, avsnitt X, kapitel I, punkt 1 (livsmedel)				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Nr	7. Förebyggande av vissa djursjukdomar TSE	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Rådets förordning EG/999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande kontroll o utrotning av TSE mm				
7.1	Efterlevs förbudet mot utfodring av animaliskt protein till idisslare? Kap3 art 7.1 och 7.3 EEG 999/2001				
7.2	Efterlevs reglerna om att bara vissa animaliska produkter är tillåtna till andra djur än idisslare? Art 7.2				
7.3	Om både idisslare och andra djur finns på gården, hålls animaliska produkter helt avskilda från idisslarna och idisslarnas foder? 999/2001: Kap 3 art 7.1, 7.3 + bil 4 p 2, bil 4 kap I-IV				
7.4	Sker anmälan till veterinär vid misstanke om att djur har en TSE-sjukdom (BSE, scrapie)? Art 11				
7.5	Efterlevs de regler som myndigheterna utfärdar för gården och området vid misstanke om TSE-sjukdom? Art 12				
7.6	Efterlevs de regler som myndigheterna utfärdar för gården och området efter ett bekräftat fall av TSE-sjukdom? Art 13 och bilaga VII				
7.7	Ser djurägaren till att prov tas för scrapie på får och getter över 18 månader som avlivas eller självdör på gården? Art 6 och bilaga III				

Nr	7. Förebyggande av vissa djursjukdomar TSE	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
7.8	Om du importerar nötkreatur, får eller getter eller deras sperma, ägg eller embryon; finns hälsointyg för dessa? Art 15.1 bilaga IX,				
7.9	Om du för ut nötkreatur, får eller getter eller deras sperma, ägg eller embryon, till andra EU-länder; finns hälsointyg för dessa? Art 15.1 och bilaga VIII				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Nr	8. Användning av hormoner	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Rådets direktiv 96/22/EG om förbud av användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk samt betaantagonister vid animalieproduktion				
8.1	Anlitas veterinär vid hormonbehandling och används endast tillåtna preparat, t.ex. vid fertilitetsstörningar och brunstsynchronisering? Art. 4				
8.2	Kontrollera att stalljournaler och eller läkemedelsjournal innehåller slag av behandling, datum för behandling, preparat och karenstid och djurets identitet. Art 5				
8.3	Följs karenstiderna vid slakt av hormon-behandlade djur? Art 3				

Nr	9. Djurskydd – allmänt för alla produktionsdjur	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Animaliedirektivet: Rådets direktiv 98/58/EG om fastställande av lägsta djurskydds krav för animalieproduktionens djur				
9.1	Har personer som hanterar djur genomgått en utbildning eller på annat sätt skaffat sig motsvarande kunskaper för att kunna sköta djuren på ett djurskyddsmässigt korrekt sätt? AD p1				
9.2	Sker tillsyn av djuren minst en gång per dag och kan tillsynen ske utan svårigheter och på ett betryggande sätt? AD p2				
9.3	Ses djuren till oftare än 1 gång/dag när det rör sig om nyfödda, högdräktiga, skadade och sjuka djur samt kalvar som hålls inomhus? KD p6 bil 1				
9.4	Är utrymmen och inredning för djuren konstruerade och underhållna så att djuren inte riskerar att skadas på t.ex. utskjutande delar? AD p 8 o 9				
9.5	Kontrolleras automatiska system och anordningar dagligen? AD del av p 13				
9.6	För utgångsdjur: Är djuren och terrängen anpassade för driftsformen och finns skydd mot väder och vind? AD del p12				

Nr	9. Djurskydd – allmänt för alla produktionsdjur	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
9.7	Har djuren rörelsefrihet såväl ute som i stall (tjuring är högst olämpligt, sammanbindning får inte förekomma)? AD p 7				
9.8	Får djuren tillräckligt med foder av god kvalitet, lämplig struktur och anpassat till djurslaget? AD p14-15				
9.9	Medger utfodrings- och vattningssystem ett lugnt och naturligt intag av foder och vatten? AD p17				
9.10	Får djuren tjänligt dricksvatten minst två gånger per dag (fri tillgång för gris , mink, räva, struts och i vissa fall kalvar)? AD p16				
9.11	Hålls stall och andra förvaringsutrymmen för djur torra, rena, ströade och sker utgödsling så ofta att god hygien upprätthålls, dvs. i regel minst 1 gång/dag? KD del av p 10 bilaga o GD kap 1 del av p3				
9.12	Rengörs stallutrymmena noggrant minst en gång per år vid kontinuerlig uppfödning? KD p9 GD kap II c3				
9.13	Ges injektioner utan veterinär endast vid villkorad/uppföljande behandling? Dir 96/22 (art 4 o 5)				
9.14	Bedrivs avel utan risk för lidande för djuren och avkommorna? AD p20 o 21				
9.15	Sker identitetsmärkning och övriga operativa ingrepp på ett djurskyddsmässigt acceptabelt sätt? AD p19				
9.16	Ges sjuka/skadade djur snarast nödvändig vård och behandling? AD p4				
9.17	Finns närbeläget utrymme där djur som behöver särskild vård kan tas omhand (sjukboxar)? (För utgångsdjur och för djur som hålls i utomhusliknande klimat ska det finnas behandlingsplatser som kan värmas upp eller på annat sätt vara anpassade så att djurens behov av termisk komfort tillgodoses.) AD p4				
9.18	Finns dokumentation för minst tre år (minst fem år enligt en bestämmelse som inte utgör tvärvillkor) tillbaka över djur som behandlas med karensbelagda läkemedel? AD p5 o 6				
9.19	Finns dokumentation för minst tre år (minst fem år enligt en bestämmelse som inte utgör tvärvillkor) tillbaka över antalet döda djur i besättningen? AD p5 o 6				
9.20	Ger stall och andra förvaringsutrymmen djuren tillräckligt med utrymme och skydd och kan alla djur ligga samtidigt? (Följs måttangivelsen?) AD p7				Svenska måttbestämmelser kan ses som vägledande.
9.21	Är golv och liggytor utformade, utrustade och skötta så att skaderisk ej föreligger? KD del av p10 GD kap1p5				
9.22	Har stallarna fönster eller andra ljusinsläpp för dagsljus? AD p 11 GD kap1 p2, KD p5				

Nr	9. Djurskydd – allmänt för alla produktionsdjur	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
9.23	Finns för djuren lämplig artificiell belysning som medger tillsyn? AD p3 o KD p5 bilaga 1				
9.24	Är fönster, belysningsanordningar, elektriska ledningar m.m. försedda med skydd? KD p1 o2 bil 1				
9.25	Är inredning och utrustning (inkl. bindslen) utformade så att den inte medför skaderisk för djuren eller begränsar deras rörelsefrihet eller naturliga beteende? AD p7,8,9				
9.26	Är stallklimatet (luftfuktighet, gaser, damm) tillfredsställande och anpassat för djuren och djurhållningsformen? AD p10				
9.27	Har mekaniskt ventilerade stallar nödventilation och larm i den utsträckning som krävs? AD del av p13				

Nr	10. Djurskydd – specifikt för kalvar t.o.m. 6 månaders ålder	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Kalvdirektivet Rådets direktiv 2008/119/EG om lägsta djurskydds krav för kalvar				
10.1	Får nyfödda kalvar råmjölk senast 6 timmar efter födseln? KD p15 bil1				
10.2	Utfodras kalvarna minst 2 gånger per dag och får fri tillgång till grovfoder fr.o.m. 2 veckors ålder? KD p 11 o 12				
10.3	Har kalvarna fri tillgång till dricksvatten vid mycket varm väderlek och vid sjukdom? KD p13				
10.4	Är kalvboxar försedda med torr halm eller annat strömedel av lämplig typ och av god hygienisk kvalitet? KD p10				
10.5	Hålls kalvar lösgående (dvs. inte tjudrade eller bundna)? KD p8				
10.6	Är boxar och hyddor för individuellt hållna kalvar utformade så att kalvarna kan ha nos- och ögonkontakt? KD art 3.1a undantag för sjukboxar				
10.7	Hålls kalvar i ensambox högst upp till 8 veckors ålder? KD 3.1a				
10.8	Följs måttbestämmelserna för kalvboxar och utrymme för kalvar i grupp? KD art 3.1.a ob				
10.9	Finns larmanordning som larmar för övertemperatur, strömavbrott och fel på larmanordningen i mekaniskt ventilerade stallar för kalvar som inte hålls tillsammans med kor? KD p4				
10.10	Finns larmanordning för övertemperatur i stallavdelningar där kalvar hålls tillsammans med kor? KD p4				
10.11	Följs bestämmelserna angående bedövning av kalvar vid avhorning? AD p20 o 21				

Nr	11. Djurskydd – specifikt för grisar	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
----	---	---	---	---	--------------------------

Nr	11. Djurskydd – specifikt för grisar	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Grisdirektivet: Rådets direktiv 2008/120/EG om fastställande av lägsta djurskydds krav vid svinhållning				
11.1	Uppfylls samtliga krav för att avvänja smågrisar tidigare än 28 dagars ålder? GD kap II c 3bil1				
11.2	Har alla grisar fri tillgång till dricksvatten? GD kap1 p7				
11.3	Är boxarna försedda med halm eller liknande och har strömedlet sådana egenskaper och ges i sådan mängd att grisarnas sysselsättnings- och komfortbehov tillgodoses? GD art 3.5 kap1 p4				
11.4	Har suggor/gyltor tillgång till strömedel för bobyggnadsbeteende under veckan före grisning? GD II b 3 bil 1				
11.5	Utgörs liggplatsen av golv som inte är göseldrainerande? GD art 3.2 o II c 1 bil. 1				
11.6	Består minst ¾-delar av den föreskrivna liggarean för digivande sugga av golv som inte är dränerande? GD art 3.2 a				
11.7	Har smågrisarna under den första levnadsmånaden en liggplats som är avskild från suggan? GD II b 4 o 5 bil.1				
11.8	Följs måttbestämmelserna för respektive griskategori? GD art 3.1 o II a bil1				
11.9	Hålls grisarna normalt lösgående (rörelsefriheten för gyltor och suggor får inte regelmässigt begränsas)? GD art 3.3				
11.10	Hålls suggor och gyltor i grupp under dräktigheten (gäller om det finns fler än 9 suggor i anläggningen)? GD art 3.8				
11.11	Finns larm för övertemperatur, strömavbrott och fel på larmanordningen? Undantag för stallar som har färre än 30 vuxna grisar eller färre än 150 växande grisar över 20 kg, om nödventilationen öppnas automatiskt vid övertemperatur och vid strömavbrott. AD del av p3				
11.12	Följs bestämmelserna vid slipning av smågrisarnas tänder? GD I p8 bil 1				
11.13	Håller sig bullernivån i grisstallet normalt under maximalt tillåtna gränsvärden (dvs enligt svenska bestämmelser max 65 dBA normalt, max 75 dBA vid forcerad ventilation hos slaktgrisar eller slaktkycklingar sommartid vid varm väderlek. Max 85 dBA enligt EU-krav)? GD I p1 bil.1				
11.14	Vistas grisarna i en miljö där ljusintensiteten är minst 40 lux under minst 8 timmar per dag? GD bilaga kap 1 punkt 2.				

Nr	12. Märkning, journalföring och CDB-rapportering av nötkreatur	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Grundförordning: NM EU-parlamentet o Rådets förordning EG 1760/2000 om upprättande av ett system för identifiering o registrering av nötkreatur				
12.1	Sker rapportering till CDB eller förflytningsregistret senast sju dagar efter varje händelse? NM art 7				
12.2	Förs stalljournal och sparas den minst tre år när rapportering till CDB inte görs elektroniskt (minst fem år om den samtidigt utgör läkemedelsjournal, fem år är en bestämmelse som inte utgör tvärvillkor) NM art 7				
12.3	Förs händelser som dödsfall, inkommande och utgående djur in i stalljournalen senast 48 timmar efter att det inträffade när rapportering inte görs elektroniskt? NM art 7				
12.4	Förs födda kalvar in i stalljournalen senast 48 timmar från att de märks (kalvarna ska vara märkta inom 20 dagar från födseln) när rapportering till CDB inte görs elektroniskt? NM art 7				
12.5	Är djuren korrekt märkta med en öronbricka i vartdera örat senast 20 dagar efter födseln, dock senast när djuret flyttas om flyttning sker inom 20 dagar efter födseln? NM art 5				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Nr	13. Märkning och journalföring av grisar	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Rådets direktiv 2008/71/EG om registrering av djur (GM)				
13.1	Är djuren märkta senast när de lämnar födelsebesättningen? GM art 5				
13.2	Är djuren märkta med minst en öronbricka eller tatuerade? GM art. 5				
13.3	Förs stalljournal (elektronisk eller på papper) och sparas den minst tre år (minst fem år om den samtidigt utgör läkemedelsjournal, fem år är en bestämmelse som inte utgör tvärvillkor)? GM art 4				
13.4	Förs händelser som inkommande och utgående djur in i stalljournalen senast 48 tim efter att det inträffar? GM art 4				

Ytterligare kommentarer till ovanstående avsnitt:

Nr	14. Får och getter (födda efter 9/7 2005) – märkning och journalföring	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
	Rådets förordning EG 21/2004 om upprättande av ett system för identifiering o registrering av får o getter...och om ändring av EG/1782/2003 samt direktiven 92/102/EEG och 64/432/EEG				
14.1	Är får och getter som inte är avsedda att gå till slakt innan de är 12 månader gamla individmärkta med två öronbrickor senast 6 månader efter födseln, dock senast när de lämnar födelsebesättningen? Art 4 bil A				

Nr	14. Får och getter (födda efter 9/7 2005) – märkning och journalföring	J	N	E	Kommentar/åtgärdsförslag
14.2	Är alla djur som är avsedda att gå till slakt innan de är 12 månader gamla märkta med en öronbricka som minst innehåller födelseplatsens produktionsplatsnummer senast 6 månader efter födelsen, dock senast när de lämnar födelsebesättningen? Art 4 bil A				
14.3	Förs stalljournal och sparas den minst tre år (minst fem år om den samtidigt utgör läkemedelsjournal, fem år är en bestämmelse som inte utgör tvärvillkor)? Art 5				
14.4	Förs händelser som inkommande och utgående djur in i stalljournalen senast 48 tim efter att det inträffar? Beträffande får och getter behöver man journalföra födslar och dödsfall av djur som är födda efter den 31 dec 2009. Födslar behöver dock inte journalföras samma dag som djuren föds utan senast 6 månader från det att det första lammet i gruppen föds. Art 5				

Animaliedirektivet AD

Kalvdirektivet KD

Grisdirektivet GD

Art- och habitatdirektivet AHD

Fågeldirektivet FD

Rådets direktiv 2008/71/EG GM

Rådets förordning (EG) nr 1760/2000 NM

Rådets förordning (EG) nr 21/2004 FM

Ytterligare kommentar till ovanstående avsnitt:

- Vill du göra en gårdsanpassad checklista med både tvärvillkor och andra bestämmelser som gäller ditt jordbruksföretag kan du nå Miljöhusesyn på Internet via www.miljohusesyn.nu.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden